

INFORMACJA DODATKOWA

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki
	Miasto i Gmina w Morawica
1.2	siedzibę jednostki
	Morawica
1.3	adres jednostki
	26-026 Morawica, ul. Spacerowa 7
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki
	<p>Miasto i Gmina Morawica realizuje swoje zadania poprzez następujące jednostki organizacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Urząd Miasta i Gmina Morawica 2. Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy 3. Samorządowy Żłobek w Bilczy 4. Szkołę Podstawową w Bilczy 5. Szkołę Podstawową w Brzezinach 6. Szkołę Podstawową w Obicach 7. Szkołę Podstawową w Dębskiej Woli 8. Zespół Placówek Oświatowych w Morawicy <p>Ad. 1 - Urząd realizuje zadania własne gminy określone ustawami, statutem gminy, uchwałami Rady Miejskiej i Zarządzeniami Burmistrza oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, przekazane gminie z mocy przepisów ogólnie obowiązujących, względnie w drodze porozumień z właściwymi organami rządowymi. Urząd jest jednostką budżetową, przy pomocy, której Burmistrz wykonuje gminne zadania publiczne, w tym zadania z zakresu administracji rządowej wynikające z ustaw.</p> <p>Ad.2 - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy –powołany uchwałą Rady Gminy w Morawicy działającą na podstawie ustaw m.in.: ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych i innych przepisów z zakresu pomocy społecznej i innych oraz statutu jednostki. Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia tych osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje zadania pomocy społecznej zgodnie z w/w celami. Pomoc Społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.</p> <p>Ad. 3 – Samorządowy Żłobek w Bilczy powołany do opieki na dziećmi do lat 3.</p> <p>Ad.4 – Ad.8 Jednostki oświatowe utworzone Uchwałą Nr VI/56/95 Rady Gminy w Morawicy z dnia 28 grudnia 1995 roku, działającą w formie jednostki budżetowej. Szkoły realizują cele i zadania wynikające z przepisów prawa, a w szczególności: Ustawy Prawo oświatowe, Karty Nauczyciela, Konwencji Praw Dziecka, statutu szkoły</p>

2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem
	01.01.2018-31.12.2018 r.
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne
	Nie dotyczy.
4.	omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)

Ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych:

1. Księgi rachunkowe jednostki prowadzone są techniką komputerową, w języku polskim i w walucie polskiej.
2. Rokiem obrotowym jest rok budżetowy (rok kalendarzowy od 1 stycznia do 31 grudnia).
3. Okresem sprawozdawczym jest miesiąc, natomiast ilekroć przepisy zobowiązują jednostkę do sporządzania sprawozdań za inne okresy niż miesiąc, sporządza się je za okresy wskazane w tych przepisach.
4. Księgi rachunkowe jednostki obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów i sald, które tworzą:
 - dziennik,
 - księgę główną,
 - księgi pomocnicze,
 - zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej oraz zestawienie sald kont pomocniczych,
 - wykaz składników aktywów i pasywów (inventarz).
5. Dziennik przeznaczony do chronologicznego przedstawienia wszystkich operacji gospodarczych prowadzony jest w następujący sposób:
 - 1) zapisy w dzienniku obrotów są kolejno numerowane,
 - 2) sumy zapisów (obroty) liczone są w sposób ciągły,
 - 3) każdy zapis występujący w dzienniku obrotów zawiera informacje umożliwiające jednoznaczną identyfikację dowodów księgowych będących podstawą danej pozycji,
 - 4) jego obroty są zgodne z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej.
6. Księga główna (konta syntetyczne) prowadzona jest w sposób spełniający następujące zasady:
 - 1) podwójnego zapisu,
 - 2) systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową, z wyjątkiem dochodów i wydatków, wcześniej nieprzypisanych, które ujmowane są w terminie ich zapłaty,
 - 3) powiązania dokonywanych w nich zapisów z zapisami w dzienniku.
7. Księgi pomocnicze (konta analityczne) zawierają zapisy będące uszczegółowieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym, jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek, komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z zapisami na kontach księgi głównej. Konta ksiąg pomocniczych tworzy się w miarę istniejących potrzeb, w szczególności do następujących kont: środków trwałych, pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych), rozrachunków z kontrahentami, pracownikami, publiczno-prawnych oraz pozostałych składników aktywów i pasywów.
8. Dla potrzeb ujmowania w księgach rachunkowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych jednostka przyjmuje następujące ustalenia:
 - 1) środki trwałe o wartości początkowej poniżej 500 zł zalicza się bezpośrednio w koszty, jednocześnie wprowadzając je do ilościowej ewidencji pozabilansowej,
 - 2) składniki majątku o wartości początkowej równej lub wyższej 500 zł do 3.500 zł zalicza się do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych i wprowadza do ewidencji bilansowej (ilościowo-wartościowej) aktywów jednostki. Umarzane są one jednorazowo w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania poprzez odpisanie w koszty (Wn konto 401) w korespondencji z (Ma konta 072). Jednorazowo przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania, umarza się również:
 - książki i inne zbiory biblioteczne,
 - środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych,
 - odzież i umundurowanie,
 - meble i dywany,

3) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej powyżej 3.500 zł podlegają ewidencji bilansowej na koncie 011. Odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych (za wyjątkiem gruntów i dóbr kultury) dokonuje się od nich metodą liniową według stawek ustalonych dla danego składnika majątku w przepisach ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych. Dla umorzenia wartości niematerialnych i prawnych przyjmuje się 50% roczną stawkę umorzeniową (dot. licencji na programy komputerowe, praw autorskich). Dokonywanie odpisów amortyzacyjnych rozpoczyna się począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu oddania składnika do używania. W związku z tym, że jednostka jest zwolniona z podatku dochodowego od osób prawnych środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się i amortyzuje jednorazowo za okres całego roku w miesiącu grudniu.

9. Zakupione materiały do bieżącej działalności bezpośrednio po zakupie odnoszone są w ciężar kosztów po rzeczywistych cenach zakupu. Na dzień bilansowy wartość nieużytych materiałów (dot. opału do ogrzewania budynków) ustala się w drodze spisu z natury i wprowadza na stan zapasów (konto 310), korygując koszty o wartość tego stanu pod datą przeprowadzenia inwentaryzacji, przy zastosowaniu metody FIFO do wyceny zapasu.

10. Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej zawierające:

- symbole i nazwy kont,

- salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy, obroty narastająco od początku roku oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego,

- sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego, sporządza się na koniec każdego miesiąca. Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządza się zestawienie sald kont pomocniczych.

11. Konta pozabilansowe pełnią funkcję wyłącznie informacyjno-kontrolną. Zdarzenia na nich rejestrowane nie powodują zmian w składnikach aktywów i pasywów. Na kontach pozabilansowych obowiązuje zasada zapisu jednostronnego. Ujmowane są na nich między innymi: plan finansowy wydatków budżetowych, wzajemne rozliczenia między jednostkami, zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego i przyszłych lat.

Metody wyceny aktywów i pasywów:

Aktywa i pasywa jednostki wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy. Wyceny dokonuje się według zasad określonych w przepisach ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem przepisów ustawy o finansach publicznych oraz przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

1) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne w zależności od tego, w jaki sposób zostały przyjęte do użytkowania, wycenia się:

- w przypadku zakupu lub wytworzenia we własnym zakresie – według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub według wyceny dokonanej przez komisję powołaną przez kierownika jednostki (w przypadku trudności z ustaleniem kosztu wytworzenia),

- w przypadku nabycia w drodze spadku lub darowizny – według wartości rynkowej z dnia nabycia,

- w przypadku nieodpłatnego otrzymania środków trwałych stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego na podstawie decyzji właściwego organu – według wartości określonej w tej decyzji,

- w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a w przypadku ich braku według wartości godziwej.

Na dzień bilansowy środki trwałe i wartości niematerialne i prawne wycenia się w wartości, w jakiej aktywa te zostały przyjęte do ewidencji, pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe,

2) dla środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie nie dokonuje się odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

3) środki trwałe w budowie wycenia się na dzień bilansowy w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem,

4) należności i zobowiązania na dzień powstania ujmuje się w księgach rachunkowych w wartości nominalnej. Nie rzadziej niż na dzień bilansowy należności wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności, natomiast zobowiązania wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty,

5) odpisów aktualizujących wartość należności dokonuje się nie później niż na dzień bilansowy. Zgodnie z przepisami art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisów aktualizujących. Przyjmuje się następujące zasady dokonywania odpisów aktualizujących należności:

- przeterminowane od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości bez względu na ich wiek w wysokości 100% należności,

- przeterminowane od roku do 2 lat w wysokości 50% należności,

- przeterminowane powyżej 2 lat w wysokości 100% należności.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych, zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizacji, stosownie do art. 35 b ust. 2 ustawy o rachunkowości. Powyższe zasady nie mają zastosowania do aktualizacji należności dotyczących rozchodów budżetu oraz funduszy tworzonych na podstawie ustaw. Od przedmiotowych należności odpisów aktualizujących dokonuje się zgodnie z przepisami § 10 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości (...),

6) odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału,

7) należności i zobowiązania oraz inne składniki aktywów i pasywów wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału, według zasad obowiązujących na dzień bilansowy, tj. po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień,

8) rezerwy na dzień bilansowy wycenia się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości,

9) kapitały (fundusze) własne, z wyjątkiem udziałów (akcji) własnych oraz pozostałe aktywa (w tym środki pieniężne) i pasywa na dzień bilansowy wycenia się w wartości nominalnej.

10) jednostka nie dokonuje biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów wynikających z obowiązku wykonania przyszłych świadczeń na rzecz pracowników, w tym świadczeń emerytalnych.

Ustalanie wyniku finansowego jednostki budżetowej:

1. Wynik finansowy jednostki budżetowej ustalany jest zgodnie z wariantem porównawczym rachunku zysków i strat na koncie 860 „Wynik finansowy”.

2. Wynik finansowy ustala się na dzień 31 grudnia danego roku obrotowego.

3. Ewidencja kosztów działalności podstawowej prowadzona jest w zespole 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenia”.

4. Na wynik finansowy składają się:

a/ wynik z działalności podstawowej,

b/ wynik z działalności operacyjnej.

5. inne informacje

II.	Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:
1.	
1.1.	szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia
	Dane zawiera załącznik Nr 1 do informacji.
1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami
	Brak danych w tym zakresie.
1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
	Nie dokonywano w/w odpisów.
1.4.	wartość gruntów użytkowanych wieczystie
	Nie dotyczy.
1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu
	Dane zawiera załącznik Nr 3 do informacji.
1.6.	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych
	Łączna wartość posiadanych przez Miasto i Gminę Morawica udziałów wynosi 6.828.000,00 zł, w tym: 1/ 100 udziałów na kwotę 10.000,00 zł w Banku Spółdzielczym Kielce, 2/ 100% udziałów w ZGK Sp. z o.o. w Morawicy na kwotę 6.653.000,00 zł, 3/ 100% udziałów w KORAL Sp. z o.o. w Morawicy na kwotę 165.000,00 zł.
1.7.	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)
	Dane zawiera załącznik Nr 4 do informacji.
1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
	Nie dotyczy.
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:
a)	powyżej 1 roku do 3 lat
	9.002.805,00 zł
b)	powyżej 3 do 5 lat
	6.505.000,00 zł
c)	powyżej 5 lat
	3.445.000,00 zł
1.10.	kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	Nie dotyczy.
1.11.	łącznie kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń
	Nie dotyczy.

1.12.	łącną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
	Nie dotyczy.
1.13.	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie
	Nie dotyczy.
1.14.	łącną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
	7.117.745,19 zł
1.15.	kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze
	559.091,61 zł
1.16.	inne informacje
	Brak.
2.	
2.1.	wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów
	Nie dotyczy.
2.2.	koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
	33.077.605,84 zł
2.3.	kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	Nie dotyczy.
2.4.	informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	Nie dotyczy.
2.5.	inne informacje
	Brak.
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	Brak.

S K A R B N I K
Malgorzata Liszka
 (główny księgowy)

2019-04-30
 (rok, miesiąc, dzień)

Z up. BURMISTRZA
Marcin Dziebiecki
 Zastępca Burmistrza
 (kierownik jednostki)

Gmina - załącznik zbiorczy

Środki trwałe nieamortyzowane lub nieumarzane
wg stanu na dzień 31.12.2018

Załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 0058.150.2018.AB
Burmistrza Miasta i Gminy Morawica z dnia 31 grudnia 2018 roku

Lp.	Grupa według KŚT	Stan na początku roku obrotowego	Zmiany stanu w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (3+4-5)
			zwiększenia	zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6
1.	gr. 4	33 275,11	1 469,28	0,00	34 744,39
2.					

Morawica, dnia 29.04.2019 r

Sporządził:

Z-ca SKARBNIKA

Elżbieta Jankuszek

Zatwierdził:

SKARBNIK

Marta Lisicka

Z pp. BURMISTRZA

Marcin Dziewiecki

Zastępca Burmistrza

Gmina - załącznik zbiorczy

Grunty w wieczystym użytkowaniu
wg stanu na dzień 31.12.2018

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 0058.150.2018.AB
Burmistrza Miasta i Gminy Morawica z dnia 31 grudnia 2018 roku

Lp.	Treść (nr działki, nazwa)	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (4+5-6)
				zwiększenia	zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6	7
1.		Powierzchnia (m ²)	0	0	0	0
		Wartość (zł)	0	0	0	0
2.		Powierzchnia (m ²)	0	0	0	0
		Wartość (zł)	0	0	0	0

Morawica, dnia 29.04.2019 r

Z up. BURMISTRZA

Sporządził:

Z-ca SKARBNIKA

Elżbieta Januszka

Zatwierdził:

SKARBNIK

Marcin Dziewicheł

Marta Włoda Łisicka

Zastępca Burmistrza

Gmina - załącznik zbiorczy

Stan odpisów aktualizujących wartość należności
wg stanu na dzień 31.12.2018

Załącznik Nr 4 do zarządzenia Nr 0058.150.2018.AB
Burmistrza Miasta i Gminy Morawica z dnia 31 grudnia 2018 roku

Lp.	Grupa należności	Stan na początku roku obrotowego	Zmiany stanu odpisów w trakcie roku obrotowego			Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	wykorzystanie	rozwiązane	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Należności podatkowe	202 801,38	32 799,14	0,00	92 853,72	142 746,80
2.	Należności wynikające z wyroku Sygn. Akt.I C 2579/16	0,00	9 515,76	0,00	0,00	9 515,76
3.	Fundusz Alimentacyjny BP	939 178,11	1 378 887,30	0,00	939 178,11	1 378 887,30
4.	Fundusz Alimentacyjny (JST)	626 118,74	919 258,20	0,00	626 118,74	919 258,20
5.	Zaliczka alimentacyjna (BP)	203 012,76	181 330,26	0,00	203 012,76	181 330,26
6.	Zaliczka alimentacyjna (JST)	203 012,76	181 330,25	0,00	203 012,76	181 330,25
	RAZEM	2 174 123,75	2 703 120,91	0,00	2 064 176,09	2 813 068,57

Morawica, dnia 29.04.2019 r

Sporządziła: SKARBNIKA

Elżbieta Jankuszek

Zatwierdził:

MARGARZETA LISIČKA

Z up. BURMISTRZA
Marcin Dzieciwiczki
Zastępca Burmistrza